

2022 Доклад за прозрачност

Делойт Одит ООД

Дата на публикуване: 28 април 2023



# Съдържание

Обръщение от ръководството на Делойт Одит ООД	1
Мрежата Делойт	3
С какво одиторската практика на Делойт допринася за капиталовите пазари	7
Външен и вътрешен мониторинг на качеството на одита	21
Независимост, етика и други оповестявания	25
Приложения	30
Приложение А   Одиторски дружества от мрежата Делойт, функциониращи в ЕС и ЕИП	31
Приложение Б   Финансова информация	33
Приложение В   Предприятия от обществен интерес	34

# Обръщение от ръководството на Делойт Одит ООД<sup>1</sup>

Настоящият доклад описва практиките и процесите, прилагани от „Делойт Одит“ ООД в съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) 537/2014 относно специфични изисквания по отношение на задължителния одит на предприятия от обществен интерес и чл. 62 от Закона за независимия финансов одит („ЗНФО“) (Обн., ДВ, бр. 10195/293.11.2016 г. в сила от 3.12.2016 г. и последващо изменен).

Информацията в този доклад относно „Делойт Одит“ ООД е към 31 декември 2022 г, освен ако не е посочено друго.



## Нашата отговорност и мисия към обществото

Основната мисия на одиторското дружество е да осигури доверие и увереност сред инвеститорите, кредиторите и капиталовите пазари чрез извършване на одити на финансови отчети в съответствие с одиторските стандарти и изразяване на одиторски становища по финансовите отчети. От одиторското дружество се очаква, също така да допринесе за развитието на националната икономика, както и за подобряването на възможностите за финансово отчитане и управление на одитираните дружества. За да изпълним мисията си към обществото, ние трябва да се стремим да придобиваме най-новите знания в областта на счетоводството и да задълбочаваме нашето разбиране за бизнеса и индустриите на одитираните дружества. Ние трябва постоянно да предизвикваме себе си в името на това да извършваме обективни и независими оценки, основани на най-високи етични стандарти.

В контекста на мисията ни към обществото, ние сме поставили качеството на одита и почтеността като наши най-значими приоритети и те са неизменна част от организационната ни култура. Ние уверяваме, че всички наши членове са информирани и запознати с приоритетите чрез многостранна комуникация и обучение от страна на нашите ръководители. Извършваме одиторски услуги, прилагайки професионални знания и изразявайки скептицизъм, и открито комуникираме с одитния комитет и ръководствата на одитираните дружества.

## Диалог със заинтересованите страни

През последните няколко години с настъпването на несигурни събития като пандемията COVID-19, изменението на климата и нарасналите геополитически рискове, темата за устойчивостта се превърна в по-важна от всякога. Заедно с това се промени средата, заобикаляща капиталовия пазар, като в допълнение към дигитализацията и глобализацията на дружествата, бързо нарасна и общественият интерес към ESG областите и друга нефинансова информация, а очакванията на заинтересованите страни към одиторите станаха по-сложни и разнообразни. Ние се фокусираме върху непрекъснатия диалог със заинтересованите страни, като прецизно отразяваме променящите се очаквания и допринасяме за разрешаването на проблемите на обществото. Насърчаваме самотрансформацията, включително трансформацията на одита и развитието на талантите, които са основата на нашата компания.

<sup>1</sup> Навсякъде, където в този доклад се споменават термините „Делойт, ние, нас или наш“ се отнасят до едно или повече от едно от дружествата на Делойт Туш Томацу Лимитид, мрежата от дружества-членове и свързаните с тях дружества. За повече информация за мрежата на Делойт, моля вижте на стр.3 или на <https://www2.deloitte.com/global/en/pages/about-deloitte/articles/about-the-network.html>.

## **Усъвършенстване, стандартизиране и ефективност на одита чрез дигитална трансформация**

Ние активно въвеждаме дигитални технологии при извършването на одиторските услуги, за да отговорим на динамичната дигитална трансформация на обществото. Използваме дигиталните технологии за по-нататъшно усъвършенстване на одита, като насърчаваме многообразни инициативи и работим съвместно с професионалистите. Чрез използването на модели за разкриване на измами с помощта на изкуствен интелект (AI), нашата цел е да извършваме одити, реагирайки своевременно на рисковете от измами. Ще продължим да развиваме одиторските услуги чрез усъвършенстване на „Одиторски анализи“ - метод за анализ на данни, който вече е въведен за всички одити на публични дружества, и чрез използване на „Omnia“ и „Levvia“ и други одиторски платформи, които обикновено се използват в глобалната мрежа на Делойт.

## **Стратегия за таланти като основа на качеството на одита**

В резултат на настъпилата промяна в одиторската среда, ролята на одиторите значително се е променила, като очакванията са това да продължи. Независимо от това как средата се развива, нашите таланти са в основата на заключителните одиторски решения и предоставянето на стойност, а стратегиите за таланти са в основата на качеството на одита. Ние отдаваме голямо значение на развитието на талантите в отговор на промените в бизнес средата, като се фокусираме върху инвестиции за привличане и развитие на таланти, които успяват да реагират на процесите на дигитализация, глобализация и т.н., в допълнение към предоставянето на задълбочени познания.

Тъй като живеем в епоха на динамични промени, е важно да утвърждаваме разнообразието, равенството и приобщаването, както и среда, в която разнообразието от таланти и начин на мислене се насърчава и уважава еднакво без предразсъдъци. Ние вярваме, че това е в основата на предоставянето на висококачествените одити. В свободна и открита среда, ние поставяме нашите споделени ценности и професионална етика, а професионалистите са мотивирани да работят, признавайки разнообразието от ценности. Вярваме, че това ще ни даде възможност да отговорим на очакванията на заинтересованите страни. Стремим се да създадем организационна култура, която поставя фокус върху почтеността и разнообразието, така че нашата работа да ни носи удовлетворение и да ни позволява да израстваме. Ще продължим да допринасяме за постигането на справедливо общество въз основа на най-високо качество на одиторските услуги и почтеност, като винаги ще се ползваме с доверието на нашите заинтересовани страни.

Този доклад Ви дава представа за нашата компания и излага нашите практики и процеси, демонстрирайки нашия постоянен ангажимент и инвестиции в качеството на одита.

---

**Силвия Пенева**  
**Управляващ съдружник и управител**  
**Делойт Одит ООД**

# Мрежата Делойт

## Делойт Одит ООД: правна структура и собственост

Делойт Одит ООД е дружество, свързано с мрежата Делойт чрез Делойт Сентръл Юрп Холдинг Лимитид, дружество-член на Делойт Туш Томацу Лимитид. Делойт Централна Европа, заедно с Делойт Франция, Делойт Германия, Делойт Люксембург, Делойт Австрия, Делойт Португалия и Делойт Турция е акционер в Делойт ДЦЕ ГмбХ („ДЦЕ“), който е и член на Делойт Туш Томацу Лимитид. Целта на ДЦЕ е насърчаването на сътрудничеството между неговите акционери като членове на глобалната мрежа Делойт. ДЦЕ не предоставя професионални услуги и не е ангажирано с търговски дейности.

В настоящия доклад „Делойт Одит“ ООД е наричано „Делойт България“, а Делойт Сентръл Юрп Холдинг Лимитид – „Делойт Централна Европа“. Делойт Централна Европа е регионална организация на дружества, организирани от Делойт Сентръл Юрп Холдинг Лимитид. Делойт България е оправомощено да предоставя одиторски услуги на клиенти на територията на Република България.

Основният предмет на дейност на Делойт България е извършване на независим финансов одит на финансови отчети на дружества, консултации и други услуги, свързани с независимия финансов одит,

организиране на счетоводно отчитане и съставяне на годишни, междинни и други финансови отчети по реда на Закона за счетоводството, внедряване на одиторски и счетоводни програмни продукти, както и други дейности, които не са забранени със закон.

Дружеството няма регистрирани клонове в страната и в чужбина.

Делойт България има регистриран капитал в размер на 5,000 /пет хиляди/ лева, който е разпределен в 500 /петстотин/ дяла, всеки с номинална стойност 10 /десет/ лева, както следва:

- 248 дяла, представляващи 49.6% от основния капитал се притежават от Делойт Сентръл Юрп Холдинг Лимитид, дружество регистрирано в съответствие със законодателството на Кипър;
- 126 дяла, представляващи 25.2% от основния капитал, се притежават от Силвия Пенева, регистриран одитор;
- 126 дяла, представляващи 25.2% от основния капитал, се притежават от Ахмед Хасан, регистриран одитор.

## Описание на мрежата

### Мрежата на Делойт

Мрежата Делойт (известна още като „организацията Делойт“) е глобална мрежа от дружества-членове и свързаните с тях дружества, която функционира в повече от 150 държави и територии по света. Отделните независими дружества-членове функционират под общ бранд.



### Делойт Туш Томацу Лимитид („ДТТЛ“ или „Делойт Глобъл“)

Делойт Туш Томацу Лимитид е дружество с ограничена отговорност, регистрирано в Обединеното кралство и Уелс. ДТТЛ изпълнява координационна роля за своите дружества-членове и свързаните с тях дружества чрез изискването за придържане към политики и протоколи с цел насърчаване на постоянно високо ниво на качество, професионално поведение и обслужване в цялата мрежа Делойт. ДТТЛ не предоставя професионални услуги на клиенти, нито управлява, контролира или притежава какъвто и да е било интерес в дружествата-членове или в свързаните с тях дружества.

„Делойт“ е търговската марка, под която около 415 000 професионалисти от независими дружества по целия свят си сътрудничат в предоставянето на одиторски услуги и услуги по изразяване на сигурност, консултиране, правни услуги, финансови консултации, услуги по управление на риска, данъчни и други свързани услуги на подбрани клиенти. Тези дружества са членове на Делойт Туш Томацу Лимитид, частно дружество с ограничена отговорност (private company limited by guarantee), регистрирано в Англия и Уелс („ДТТЛ“ или „Делойт Глобъл“). ДТТЛ, тези дружества членове и свързаните с тях лица формират „Организацията на Делойт“ .

Всяко дружество-член на ДТТЛ и/или неговите свързани лица предоставя услуги в определен географски район и съгласно законите и професионалните правила на съответната държава или държави, на територията на които извършва дейността си. Всяко дружество - член на ДТТЛ е структурирано в съответствие с националното законодателство, регулации, обичайната практика и други фактори, и осигурява предоставянето на професионални услуги на съответната територия чрез клонове, дъщерни и/или свързани дружества, и/или други структури. Не всяко дружество-член на ДТТЛ или свързаните с него дружества предоставя всички услуги, а някои услуги не могат да се предоставят на клиенти по силата на регулации и норми на професионалното счетоводство. ДТТЛ и всяко от дружествата - членове на ДТТЛ и свързаните с него дружества са отделни и самостоятелни юридически лица, които не могат да задължават или обвързват едни други по отношение на трети лица. ДТТЛ и всяко дружество-член на ДТТЛ и свързаните с него дружества отговарят само за собствените си действия и бездействия, но не и за тези на останалите. Организацията на Делойт е глобална мрежа от независими дружества и не представлява съдружие или едно дружество. ДТТЛ не предоставя услуги на клиенти.

## Делойт България: управление – лидерство в действие

Делойт Одит ООД оперира като дружество с ограничена отговорност, учредено по българското законодателство, със седалище и адрес на управление гр. София, бул. „Александър Стамболийски“ № 103 и е вписано в Търговския регистър и Регистъра на ЮЛНЦ към Агенцията по вписванията с ЕИК 121145199.

Органите на управление на Делойт България са:

- Общо събрание на съдружниците; и
- Управители.

Управителите на Делойт България са отговорни за управлението и надзора върху практиката за Одит и услуги по изразяване на риска. Специфичните отговорности включват: одобряване на бизнес стратегията за одит и услуги по изразяване на сигурност в България, одобряване на финансовите аспекти на бизнес плановете в България.

Следните лица са назначени от Общото събрание на съдружниците за управители на Дружеството за неограничен период от време:

---

### Делойт България – Управители

---

Силвия Пенева, Управител

---

Десислава Динкова, Управител

---

Росица Ботева, Управител

---

Всички управители на Делойт България са регистрирани одитори. Управителите представляват и управляват Делойт България заедно, поотделно, и само заедно от всеки двама управители в следните случаи: а) откриване и закриване на банкови сметки на дружеството в България и чужбина; б) издаване на запис на заповед или менителница и авалиране на менителнични ефекти; в) сключване на договори за заем и даване на заем; г) обезпечаване на задължения на трети страни.

Десислава Динкова, Бизнес лидер „Одит и Услуги по изразяване на сигурност“ е назначена от главния изпълнителен директор на Делойт Централна Европа. Десислава Динкова и висшето ръководство разработват и прилагат стратегията за практиката Одит и Услуги по изразяване на сигурност в България, включително свързаните с нея политики и процедури. Във всички свои дейности висшите ръководители на Делойт България отговарят за всеобхватната цел за качество на одита, включително спазването на приложимите професионални стандарти и регулаторни изисквания. Стратегията на Делойт Одит е разработена в съответствие с общата стратегическа посока, установена за мрежата на Делойт.

Лидерите на практиката за Одит и Услуги по изразяване на сигурност в Делойт Одит ООД участват в работни групи на мрежата на Делойт, които определят и следят стандартите за качество, и от които произтичат редица инициативи за подобряване качеството на одита.

Регистрираните одитори, които са подписвали одиторски доклади от името на Делойт Одит ООД през 2022 г., са, както следва: Силвия Пенева, Десислава Динкова, Росица Ботева, Милка Дамянова, Емил Бадов, Момчил Чергански. В допълнение следните регистрирани одитори са назначени от Делойт Одит ООД на ниво „старши мениджър“ и не са подписвали одиторски доклади от името на Делойт Одит ООД през 2022 г.: Искра Иванова, Пламена Йовчевска, Игнат Ангелов.

## Нашата цел и ангажимент: внушаване на доверие и увереност

В Делойт България нашата цел е да окажем положително въздействие, което надхвърля очакваното. За одиторските и услугите по изразяване на сигурност, това означава процес на постоянно развитите, използване на водещи технологии, прилагане на разнообразни умения, знания и опит за предоставянето на висококачествени услуги. Ние се гордеем с това, че внушаваме увереност и доверие на капиталовите пазари и се ангажираме непрестанно да повишаваме стандартите за качество и винаги да действаме почтено, независимо и прозрачно. Непрекъснато изграждаме възможности за подкрепа на предоставянето на висококачествени одити и други ангажименти за изразяване на сигурност, и имаме водещ принос за оформянето на бъдещето на одиторската професия.





# С какво одиторската практика на Делойт допринася за капиталовите пазари

## Фокус върху качеството на одита

Ангажиментът на Делойт за качество на одита е в основата на всичко, което правим. Независимият одит е ключов елемент от екосистемата за финансовата отчетност, който има за цел да защитава инвеститорите и други заинтересовани страни, както и да насърчава ефективното функциониране на капиталовите пазари. Ние в Делойт ясно осъзнаваме нашето задължение да предоставяме одиторски услуги, които отговарят на предизвикателствата и сложността на настоящата среда, като същевременно спазваме професионалните и регулаторните стандарти. За да функционира екосистемата за финансовото отчитане по предназначение, е жизненоважно ролята на одитора да се изпълнява ефективно.

Делойт се ангажира да прави нещо повече от това просто да покрива регулаторните изисквания и да се придържа към очакванията. Делойт надхвърля очакваното, за да установи стандарт за съвършенство в професията. В съответствие с тази цел, нашият ангажимент към качеството на одита е безспорен.

## Дружества, които Делойт България приема за одит клиенти

Като част от ангажимента на практиката на Делойт България по Одит и Услуги по изразяване на сигурност за подкрепа на капиталовите пазари, ние се фокусираме върху одитирането на предприятия, където това обслужва обществен интерес, и където имаме способността да извършваме качествен одит обективно и в съответствие с приложимите етични и професионални стандарти.

Делойт България притежава установени детайлни политики и процедури за приемане на потенциални клиенти, продължаване на текущите ангажименти и оценка на техния риск. Тези политики и процедури са разработени с цел Делойт България да приема или да продължава да изпълнява само ангажименти, при които:

- Делойт България е компетентен и способен да изпълни ангажимента, включително разполага с времето и ресурсите за изпълнението му.
- Делойт България отговаря на всички приложими професионални стандарти, в съответствие със законодателството и регулациите, включително тези свързани с етиката и може да направи оценка на независимостта и на потенциалния конфликт на интереси.
- Делойт България отчита, това, че ръководството на потенциалния клиент действа почтено и в съответствие с споделените ценности на Делойт.

Дружествата и лицата, с които се асоциираме са важна част от стратегията за Одит и Услуги по изразяване на сигурност и споделени ценности, която определя поведението да бъдем водещи, да служим почтено, да се грижим един за друг, да насърчаваме приобщаването и да си сътрудничим за постигане на измеримо въздействие. Въпросът, който си задаваме, е следният: с какъв тип дружества бихме искали да бъдем свързани? За да отговорим на този въпрос, беше разработена декларация за рисков апетит при предоставянето на одиторски и услуги по изразяване на сигурност, която да послужи като основа за заобикалящата ни среда. Декларацията за рисковия апетит може да се използва като инструмент за насърчаване на задълбочено обсъждане на риска и като основа, върху която решенията за приемане и продължаване на ангажиментите, могат да бъдат обсъждани и оспорвани ефективно и надеждно. Декларацията, както е показано по-долу, определя тона на културата на риска и има за цел да стимулира последователността при процеса на вземане на решения за приемане и продължаване на ангажиментите:

„Риск апетит портфейла на Делойт Одит и Услуги по изразяване на сигурност е в основата на нашата програма за постигане на поставените цели и подпомага Принципите за бизнес поведение, които формулират стандартите, към които се придържаме,

където и да живеем и работим, за да изградим и поддържаме устойчив бизнес за сегашните и бъдещи поколения.

В съответствие с нашия ангажимент за постигане на целите в защита на обществения интерес, ние признаваме, че поемането на определена степен на риск е естествена последица от правенето на бизнес. За да предоставим висококачествени одиторски и услуги по изразяване на сигурност, ние активно идентифицираме и управляваме риска чрез нашите процеси, политики и процедури за контрол на качеството, вземайки информирани решения, съобразени с нашата стратегия и ценности.

Стремим се да имаме портфейл от клиенти, които отговарят на общите ни ценности, уважават нашите професионалисти, признават възникващите проблеми и обществените отговорности и се ангажират да осигурят прозрачност на заинтересованите страни в екосистемата на финансовата отчетност. Целта ни е да имаме клиентски портфейл, който не включва клиенти с липса на почтеност, които участват в незаконни дейности, пренебрегват достоверността на счетоводството и финансовата отчетност, или не желаят да създадат и поддържат надежден вътрешен контрол и свързаните с него процеси."

## Одит и Услуги по изразяване на сигурност - бъдещето днес

В Делойт, да се отговори на очакванията е мястото от което започват нашите Одит и Услуги по изразяване на сигурност.

В основата на всичко, което правим е ангажиментът на нашите служители да бъдат почитени, да служат на обществения интерес и да предоставят висококачествени услуги по изразяване на сигурност в областите, които са от най-голямо значение за нашите заинтересовани страни.

Ние сме лидери по отношение на качеството и непрекъснато ще изпълняваме този ангажимент, като се фокусираме върху най-високите постижения сред хората, процесите и технологиите. Всеки от тези основни компоненти ни помага да реализираме нашата визия за по-добро бъдеще, създавайки положително въздействие, което не само отговаря на очакванията, но и ги надхвърля.

Как изглежда това? Непрекъснато развиваща се практика на одиторски и услуги по изразяване на сигурност, която използва изключителни специалисти, ефективни процеси и технологии от световна класа от цялата организация, като същевременно се базира на дългогодишния ни опит. Ние предоставяме висококачествени услуги по ефикасен и ефективен начин, който осигурява почтеност, изгражда доверие и създава стойност, фокусирайки върху това, което наистина има значение.

Трансформация на одитните услуги и услугите по изразяване на сигурност променя начина, по който работят професионалистите в цялата мрежа Делойт, и включва::

Подход на Делойт: стандартизация на одитния процес, подкрепена от глобален технологичен пакет	Мониторинг на качеството на одита в реално време
Усъвършенстван модел за развитие на талантите, който включва обучения, награди и признание, центрове за постигане на върхови постижения и центрове за доставка	Гъвкаво внедряване на инструменти и технологии в отговор на променящата се среда

## Предоставяне на изключителни услуги чрез трансформация на процеси, хора и технологии <sup>2</sup>

Чрез „Начинът на Делойт“ (The Deloitte Way), Делойт въвежда иновации в същината на метода, по който се извършват нашите одити: с автоматизация, която подобрява рутинните задачи, с анализи, които предоставят по-задълбочен и по-проницателен поглед върху данните, с изкуствен интелект, който подобрява човешките открития и решаването на проблемите. В резултат на това подобряваме качеството на одитите, като същевременно развиваме нашите служители и предоставяме на клиентите оптимизирано, дигитално преживяване, което осигурява по-голяма прозрачност и по-задълбочено разбиране.

В днешната бързо променяща се бизнес среда съществува очакване за иновации и осигуряване на технологични възможности, които са валидни и за одиторската професия. Сложната бизнес среда изисква одитът да бъде динамичен, многоизмерен и задълбочен. Налице е търсене на релевантна информация в реално време, като клиентите очакват и одитът да се развива, както те въвеждат иновации в своя бизнес и процеси. Използвайки развиващите се технологии и данни, Делойт България предоставя задълбочени познания, създавайки по-последователен, прозрачен и качествен одит и услуги по изразяване на сигурност на заинтересовани страни. Делойт привлича изключителни специалисти, използва ефективни процеси и технологии от световна класа от цялата организация, за да постигне положително въздействие, което надхвърля очакванията.

Одиторите на Делойт България усъвършенстват процедурите, като използват в по-голяма степен анализи, базирани на данни, както и когнитивни и облачни технологии като изкуствен интелект (AI). Това се дължи отчасти на нарастващата автоматизация и ефективност, които анализът на данни осигуряват, но също така и на необходимостта Делойт България да бъде в крак с технологичния напредък, извършван от одитираните от нас дружества.

Делойт се ангажира с непрекъснати инвестиции в нововъзникващите технологии и многообразието в мисълта, което позволява да се осигури по-високо качество, знания и стойност за нашите клиенти и пазари. Цялостните одиторски платформи на Делойт, Deloitte Omnia и Deloitte Levvia демонстрират нашия стремеж да предоставим дигитални, висококачествени одити от всякакъв мащаб и ниво на сложност. Deloitte

<sup>2</sup> За повече информация за иновациите на Делойт в одита моля, вижте [Global Impact Report](#).

Omnia е нашата облачно базирана, цялостно интегрирана платформа за предоставяне на по-големи одити, включително на публични дружества, докато Deloitte Levvia е платформа, специализирана в предоставянето на оптимизирани, дигитализирани одити за избрани частни дружества. По-нататъшното развитие, подобряване и широкото внедряване на двете платформи ще продължи през следващите няколко години. Делойт е разработил иновативно решение за анализи и данни, както и интегриран набор от иновационни инструменти, свързани в облака.

## Извършване на одиторски услуги в несигурни времена

През последните години светът преживя период на изключителни предизвикателства и несигурност - от обществени промени, причинени от пандемията COVID-19, до хуманитарна криза, предизвикана от войната в Украйна. Тези преломни събития донесоха безпрецедентна по своята скорост промяна в професията, като през целия този период, Делойт постави като свой основен приоритет сигурността и благополучието на своите служители. Във времена на глобална усложнена среда и икономическа несигурност, необходимостта от висококачествени одиторски и услуги по изразяване на сигурност е от решаващо значение. Сега повече от всякога, инвеститорите и заинтересованите страни очакват от одиторите да внесат доверие и обективност на капиталовите пазари.

Въпреки уникалните предизвикателства на текущата среда, Делойт България няма колебания по отношение на ангажимента си към етичните принципи, почтеността, независимостта и прозрачността - всичко това в защита на обществения интерес. Ние осъзнаваме важността на изпълняването на нашите професионални отговорности и ролята ни за създаване на доверие в екосистемата на финансовата отчетност. Професионалистите на Делойт, ангажирани в Одит и услуги по изразяване на сигурност, непрекъснато утвърждават следните принципи:

- Да проявяват отношение на професионален скептицизъм и да предоставят необходимата професионална помощ
- Критично да оценяват качеството на получените доказателства по време одита и дали те са достатъчни и подходящи, за да адресират риска
- Да предоставят добре обосновани професионални преценки, подкрепени с ясна документация
- Да насърчават културата на консултиране
- Да останат свързани и да се подкрепят взаимно

В този период на продължаваща несигурност, всички заинтересовани страни в екосистемата на финансовата отчетност (включително правителства, финансови институции, ръководители на предприятия, лица, които отговарят за управлението, одитори и инвеститори) трябва да приложат значителна преценка. Това включва необходимост от осъзнаване

на повишения риск от измами, наличието на нови или различни рискови фактори и потенциални промени в средата за вътрешен контрол. Въпреки че съществуващите счетоводни рамки съдържат разпоредби за несигурност, за ползвателите на финансовите отчети и регулаторите е важно да продължат да очакват по-висока степен на пазарна и икономическа нестабилност в близко бъдеще.

Делойт България приветства публичните изявления и насоки, дадени от регулаторните органи, които признават настоящата несигурност и подчертават значението на висококачествените, ориентирани към бъдещето корпоративни оповестявания. Обществото има полза от по-голямата прозрачност от страна на заинтересовани страни от екосистемата за финансово отчитане, които повишават информираността по тези въпроси. Това включва осигуряване на по-голяма яснота относно отговорностите на ръководството, одитните комитети, дружествата, одиторите, регулаторните органи и други заинтересовани страни.

Професионалните стандарти, политиките и насоките в Делойт България, развитите мрежи за консултация и използване на специалисти и постоянното усърдие продължават да бъдат в основата за извършването на висококачествени одити. Технологиите и инфраструктурата на Делойт позволиха гъвкав и бърз отговор на различните затруднения на работното място, включително преминаването към виртуална работна среда. Тази реакция ни позволи да продължим да утвърждаваме изпълнението на одиторския подход на Делойт през този исторически труден период.

Трансформацията на изпълнението на одита във все по-динамична работна среда, доведе до това Делойт България да отговори на бързо променящите се нужди и изисквания в сферата на талантите. Това включва преразглеждане на досегашните исторически методи на работа и подкрепа на хибридната работна среда.

В бъдеще Делойт България ще продължи да фокусира усилията си и да предоставя последователен опит в одита по начин, който обхваща променящите се очаквания на клиентите и професионалистите.

## Мултидисциплинарен модел

В цялата мрежа на Делойт мултидисциплинарният бизнес модел, включващ одиторски услуги, консултантски услуги, данъчни услуги и консултантски практики, има важен принос за извършването на висококачествени одити. Този уникален модел, целенасочено свързва големия брой професионалисти на Делойт с придобития задълбочен опит, умения и квалификации, с цел постигане на висококачествени услуги. Одиторите все повече използват специалисти в редица области, включително и за подпомагане на тяхната дейност по изготвянето на приблизителни счетоводни оценки и оценяването на справедливата стойност. Това е по-важно от всякога, тъй като от финансовите отчети на дружествата се изисква да отразят несигурностите, свързани с COVID-19 и последвалите макроикономически фактори.

Очаква се обхватът на корпоративната отчетност да нараства в близко бъдеще, тъй като финансовите отчети и корпоративните оповестявания ще продължат да стават по-сложни поради изисквания, свързани с новите ESG съображения и други области. В резултат непрекъснато увеличаващото се използване на големи бази данни и други дигитални постижения, търсенето на анализатори на данни и ИТ специалисти ще нараства пропорционално. Сред предимствата на мултидисциплинарен модел са:

- Възможност да се разработят аналитични данни за индустрията (напр. климат, управление, корпоративна стратегия и т.н) от различни перспективи, което да подобри разбирането на одиторите за бизнес рисковете, свързани с провеждането на одити.
- Незабавен достъп на практиката Одит и Услуги по изразяване на сигурност до специализирани ресурси от други бизнес направления. Това насърчава качеството на одита, тъй като одиторите могат да използват експертния опит на специалистите по консултиране, които са квалифицирани в области извън одита и услугите по изразяването на сигурност.
- Организацията, в която е налице култура на многообразието, помага за привличането и задържането на най-добрите таланти.
- В мрежата е на разположение огромен интелектуален капитал, който да подпомогне въвеждане на иновации на одиторските процеси, технологии и др.
- Различните части от нашия бизнес се развиват с различни темпове, в различни периоди от време, на различни пазари. Нашият мултидисциплинарен модел осигурява хеджиране срещу пазарната нестабилност, което е от значение за дългосрочната жизнеспособност на мрежата и прави възможни значителни инвестиции в качеството на одита и иновациите, дори във време на финансов натиск върху одиторския бизнес.

Делойт признава вероятността и възприятието за конфликт на интереси и поради тази причина създава надеждни политики и системи за независимост, които гарантират, че стратегията на Делойт се изпълнява в съответствие с регулаторните и професионалните изисквания. В някои области политиките на Делойт са по-стриктни от това, което професионалните стандарти, законодателството и регулациите изискват.

## Докладване относно опазване на околната среда, социални политики и корпоративно управление (ESG)<sup>3</sup>

Основите на бизнеса се променят бързо, а дългосрочната устойчивост и способността за създаване на непреходна стойност са пряко свързани с обвързването с очакванията и ценностите на обществото. Участниците на пазара и по-широк кръг от заинтересовани страни призовават за по-задълбочен поглед върху това, как дадена организация ще изгради, защити и увеличи стойността на предприятието, като специално изискват засилена прозрачност около ESG въздействията и зависимостите, произтичащи от бизнес модела и стратегията на дадено дружество.

Налице е нарастващ интерес дружествата да интегрират свързаните с климата и други ESG съображения в системите за вътрешен контрол, повишавайки зрелостта на системите, процесите и управлението на свързаната с климата и друга ESG информация. Лицата натоварени с общо управление (напр. одитни комитети, надзорни съвети) вървят в посока към включване на съображенията на ESG в отговорностите за надзор на управлението на дружествата, готовност за отчитане и прилагането на процеси и контролни механизми за събиране на данни.

Докладването за устойчивото развитие бързо се променя и за да се отговори на нуждите на заинтересованите страни се предлагат и изготвят стандарти за докладване и създаване на правила от Международния съвет за стандарти за устойчиво развитие (ISSB). Разработването на стандарти и създаването на правила има за цел, не само да създаде прозрачност и последователност в глобалното базово отчитане, но и да изясни това, че предоставената информацията в процеса на финансовото отчитане и информацията, съдържаща се в докладите за устойчиво развитие, заедно са в основата на формирането на представата на заинтересованите страни за стойността на дадено дружество.

С увеличаващия се фокус върху тази информация нараства и необходимостта от увереност в качеството на нейното оповестяване. Изразяването на сигурност дава по-голямо доверие в информацията свързана с ESG. Делойт България смята, че има полза изразяването на сигурност по отношение на ESG да бъде осигурено от одиторско предприятие. Обективността, надеждността и почтеността са качествата, които се ценят най-много при професионалистите, отговарящи за услуги по изразяване на сигурност. Те са в допълнение към независимостта, професионалния скептицизъм,



<sup>3</sup> За повече информация относно привеждането на Делойт в съответствие с ESG, моля вижте [Глобалния доклад за въздействие](#).

ангажиментът към качеството и подходящото обучение, които са също толкова важни.

По-долу са посочени конкретните действия, които Делойт предприема, за да подпомогне извършването на висококачествени одити, които отчитат свързаните с климата рискове и възможности:

- Обучение на специалистите на Делойт по темите за изменението на климата и отражението върху одиторските дружества, предоставяне на материали, изготвяне на учебна програма и ръководство, което разглежда включването на климатичните промени като част от одита.
- Поемане на ангажимент в дебата за климата, подкрепа на дейността на петте институции, определящи стандартите за устойчивостта във финансовото и счетоводно отчитане, принос към работата на Фондацията на МСФО за оповестяване на информация за климата и активно участие в различни глобални платформи, като Световния икономически форум и Конференцията на ООН по изменението на климата (COP 26) през 2021 г.

Делойт България подкрепя продължаващото сътрудничество на всички участници в екосистемата за финансово отчитане, които работят заедно за разработване и прилагане на общи стандарти за измерване, оповестяване и изразяване на сигурност относно информацията свързана с ESG.

Освен това, за да подпомогне постигането на целите на Парижкото споразумение, Делойт стартира своята WorldClimate стратегия за отговорен избор по отношение на климата в рамките на мрежата Делойт и извън нея.





## Професионално развитие и управление на представянето

Културата на Делойт и дизайнът на нашите учебни програми поставят нашия екип на преден план. Професионалистите на Делойт България са технически специалисти с високи нива на етика, почтеност, професионален скептицизъм и обективност, които прилагат своята преценка и опит с желание и ангажираност. Непрекъснато подобряваме своите умения, знания и опит, за да надхвърлим очакваното и да постигнем значимо положително въздействие. Делойт България се стреми да развие хората си и да ускори кариерното им развитие чрез създаване на постоянна среда на обучение. Ние усъвършенстваме обучението и уменията на одиторите, както и предоставяме гъвкави кариерни решения, които се харесват на бъдещите одитори. Специалистите на Делойт притежават разнообразен опит, знания и умения, които повишават възможностите на организацията за предоставяне на одиторски услуги с най-високо качество. Ние в Делойт сме обединени от ангажимента към нашата ALL IN програма, посветена на разнообразието, равенството, приобщаването и иновациите. В допълнение, оперативната дисциплина, ефективното управление на нашия бизнес и разработването на цялостен подход за извършване на одити, известен като “Начинът на Делойт” (The Deloitte Way), дават основата на нашия ангажимент за единност и последователност на нашите одити. Делойт се стреми към устойчив бизнес за предоставяне на одиторски услуги и услуги по изразяване на сигурност, който възнаграждава своите служители и извършва постоянни инвестиции в тяхното бъдеще.



## Инициативи за развитие и обучение

Трансформираният подход на Делойт за предоставяне на одит променя опита на нашите професионалисти. Одиторските екипи разполагат с по-усъвършенствани инструменти и технологии и по-широко използване на анализ на данни в рамките на направляван работен поток за изпълнение на цикъла на одита от край до край. За професионалистите на Делойт това означава да бъдат фокусирани върху това, как ангажиментът се планира, изпълнява и управлява глобално, като се използват прогнозни техники и възможности. Подходът също така предлага подобряване на техните технически и професионални набори от умения и способности. Например следните умения придобиват по-голямо значение – подобрен анализ на данни, управление на проекти, критично мислене, комуникация, повишена професионална преценка и прилагане на счетоводни и одиторски принципи, за по-ефективна работа и осигуряване на по-високо качество на ангажиментите. С усъвършенстването на нашите способности и знания, ние изграждаме по-голяма увереност и ставаме все по-добри оценители на риска.

Делойт направи значителни инвестиции в стратегиите си за развитие на таланти и обучение и трансформира учебната си програма за развитие на технически умения при извършване на одита, за да изгради необходимите качества на служителите по нива:

- В основата е задължителен учебен план за техническо обучение на одитори, насочен към обучаващите се по нива, използвайки динамична комбинация от курсове, ръководени от инструктори, дигитални курсове според нуждите на съответния служител, и дейността на работното място.
- От всички специалисти, които предоставят услуги на клиенти, всяка календарна година се изисква да завършат най-малко 20 часа непрекъснато професионално обучение и поне 120 часа всеки три години чрез структурирани, официални програми за обучение, като вътрешни или външни курсове, семинари или електронно обучение, обхващащи всички области на модела на компетентност (например споделени компетенции, специфични за функцията технически компетенции и компетенции в различни области на специализация).
- Към всички специалисти, обслужващи клиенти има ясно определени очаквания по отношение на тяхната роля, и нашите стандарти за талантите очертават способностите, които се изискват от практикуващите на всяко ниво.

Делойт също така създаде специфични възможности за обучение на специалисти, работещи по ангажименти за одит, за да развият своите знания и разбиране на одитния процес. В допълнение предлаганите от нас обучения за изразяване на сигурност се разширяват, за да отговорят на нововъзникващите бизнес нужди.

Целта на програмата за професионално развитие на Делойт България е да помогне на съдружниците и другите специалисти да поддържат и повишават своята професионална компетентност и да гарантират последователност на изпълнението на одита. За да допълни повишаването на квалификацията на работното място, Делойт България предоставя официални програми за продължаващо професионално обучение в съответните области, съобразени с одитния план на Глобалната програма за обучение Одит и услуги по изразяване на сигурност.

Всеки от одит професионалистите на Делойт България преминава през задължително годишно професионално обучение, според нивото на експертиза. Целта на всяка сесия е да предостави на обучаващите се набор от опит, знания и умения, необходими при работа по одитни ангажименти. Тъй като развитието на таланта се счита за основен приоритет на ръководството на Делойт България, посещаемостта се следи стриктно от притежаващи значителен опит фасилитатори по време на всяко професионално обучение.

Съществен етап в кариерното развитие на талантите в Делойт е фокусиран върху професионалните квалификации на ICAEW и ACCA. За да осигурим висококачествено обслужване на нашите клиенти, всеки член на одитния екип притежава или се обучава за една от гореспоменатите престижни дипломи за сертифициране.

Установената учебна програма за развитие на таланти в Делойт се основава на системи, разработени и предоставени от глобалните модели. Това включва брой обучителни сесии, съответстващи на глобалните бизнес критерии за подбор. Такива обучения са незаменим метод за развитие не само на технически познания, но и на дълбоко разбиране на процеса на вземане на решения и управление на екип и коучинг.

## Университет на Делойт

Делойт активно развива колективните знания и умения на своите професионалисти в световен мащаб, като продължава да инвестира в Делойт университети (DU). Това са най-съвременните центрове за обучение и развитие, фокусирани върху културата на Делойт и се коренят в принципите на свързаност и лидерство във високо приобщаваща учебна среда. <sup>[2]</sup>.



## Възнаграждения

Изпълнението на одит с високо качество е основополагащо в мрежата на Делойт и се очаква от всички професионалисти. Качеството на одита се признава чрез програми за възнаграждение и е включено в стандартите за изпълнение на всички нива, на база на които се извършва и общата оценка на професионалистите.

Работата на съдружниците в Делойт България е обект на ежегодна оценка, като, в зависимост от резултатите от оценяването, тяхното възнаграждение се увеличава или намалява. По-специално, при оценката на работата на съдружника се взимат предвид следните фактори: качество, доказано чрез положителни резултати от преглед на практиката или външни резултати, експертиза, почтеност, професионализъм, управленски умения, съответствие с изискванията за независимост и с други определени изисквания.

## Привличане и задържане на таланти

Настоящата среда за намиране на таланти е изключително конкурентна и привличането и задържането на нашите служители е стратегически приоритет за Делойт. Ние оценяваме предизвикателствата, пред които са изправени нашите служители, и осъзнаваме нашата роля за възстановяването на свързаността между тях. Делойт се фокусира върху трансформирането на талантите, включително преосмисляне на начина на работа, за да се подобри тяхното задържане и по-нататъшно развитие на многообразието, равенството, приобщаване и благополучието. Ние търсим възможности за увеличаване на опита на талантите. Този фокус върху нашите хора и задържането на най-добрите таланти повишава способността на Делойт да предоставя висококачествени одити.



Въпреки предизвикателствата, през 2021 г. Делойт отново получи наградата за най-атрактивен работодател в света в областта на професионалните услуги в класацията на Universum.

## Социално въздействие

### Оказваме положително въздействие всеки ден

Ние вярваме, че връзката между хората може да помогне за създаването на иновативни решения и трайно въздействие върху неотложните проблеми на нашето време. Впрягайки колективната сила на мрежата на Делойт от хора, клиенти, организации с нестопанска цел и общности, ние се стремим да постигнем трайно социално въздействие в името на общото благо.



<sup>[2]</sup> За повече информация относно Делойт Университети, моля разгледайте Deloitte [Global Impact Report](#).

## Фокусът на Делойт върху качеството на одитите

Ангажиментът на Делойт България за качеството на одита е в основата на всичко, което правим. Непрекъснато изпълняваме този ангажимент чрез изграждане на култура на качество и високи постижения в мрежата, определяйки бизнес и финансови приоритети, развитие на ефективни процеси, инструменти и технологии, прилагани при извършването на одитите. Брандът на Делойт се отличава с високото качество на извършените одити и с постоянния стремеж за усъвършенстване на нашите системи за контрол на качеството. Да се гарантира, че качеството на одита е в крак с възникващите икономически, бизнес и регулаторни условия, както и с технологичния напредък, е от решаващо значение за повишаването на ролята на Делойт България в защитата на обществения интерес и подкрепата за ефективното функциониране на финансовата екосистема. Брандът на Делойт в България се определя от извършените висококачествени одити и от безусловния ангажимент за постоянно усъвършенстване.



## **Лидерска ангажираност и тонът на върха**

Тонът за културата на Делойт България за качество и високи постижения се задава от висшето ръководство и лидерите в нашия офис, както и от ръководството на одитните ангажименти. Фокусът на Делойт България върху качеството на одита е очевиден чрез прякото участие на лидери на всички нива и последователни комуникации, които засилват значението, което се отдава на качеството на одита. Непрекъснатият стремеж на Делойт България към качество определя не само какво правим, но и кои сме.

## **Система за контрол на качеството**

В Делойт България вярваме, че ефективната система за контрол на качеството е от решаващо значение за последователното изпълнение на висококачествени одитни ангажименти. Ние продължаваме да правим значителни инвестиции в хората, дейностите и технологиите, които са в основата на процесите за контрол на качеството в Делойт България.

Регулаторите и разработчиците на стандарти в България и в световен мащаб също са фокусирани върху стимулирането на по-нататъшни подобрения в системите за контрол на качеството на фирмите. През декември 2020 г. Съветът по международни одиторски стандарти и стандарти за изразяване на сигурност (IAASB) издаде своя нов, ревизиран набор от стандарти за управление на качеството, включително Международен стандарт за управление на качеството 1 („ISQM 1“). Изискването беше системите за управление на качеството в съответствие с ISQM 1 да бъдат разработени и внедрени до 15 декември 2022 г., а оценката на системата за управление на качеството ще трябва да бъде извършена в рамките на една година след тази дата.

Ефективното прилагане на ISQM 1 е ключов елемент от стратегията за качество на одита на Делойт. Дейностите на Делойт България по внедряването на ISQM 1 приключиха, като за тях се бяха извършени многогодишните инвестиции и се пое ангажимент да се надминат очакванията и изискванията на съществуващите професионални стандарти. В Делойт България продължаваме да работим с лидери от компанията, както и с по-широката мрежа от професионалисти, за да подобрим допълнително нашия проактивен подход за управление на качеството на извършените ангажименти – идентифициране и адресиране на рисковете за качеството на одита и продължаващо насърчаване на напредъка в процесите за контрол на качеството.

В съответствие с културата на Делойт България за непрекъснато усъвършенстване и иновации, тези

дейности по установяване на стандарти дават възможност да предизвикаме себе си – да изследваме онези области, в които можем допълнително да подкрепим и трансформираме системата за контрол на качеството. Качеството на одита винаги е на първо и централно място, а стабилните процеси за наблюдение и измерване на качеството на одита играят неразделна роля в способността ни да го подобряваме непрекъснато.

## **Независимост, обективност и професионален скептицизъм**

Извършването на висококачествени одити изисква независимост, обективност и професионален скептицизъм. Това означава непрекъснат и осезаем фокус върху важната роля на Делойт България в защитата на обществения интерес, включително създаване на култура на качество, където това да правим правилните неща е от първостепенно значение. В Делойт България последователно затвърждаваме важността на ролята на тези, които трябва да поддържат нагласата за професионален скептицизъм при извършването на нашата работа. Този подход към одита е отразен в много аспекти на политиките, методите, процедурите и обучението в Делойт България и се подсилва чрез мерки за контрол на качеството и отчетност.

## **Одиторски подход**

Подходът на Делойт България към висококачествен одит включва одитна методология, общоприета в мрежата на Делойт, допълнена от инструменти за одит, които нашите професионалисти използват за планиране, изпълнение, надзор, преглед, документиране, заключение и докладване на резултатите от всеки одит. Одитният подход на Делойт България е изграден на основата на професионални стандарти.

Тази методология за одит е динамична – тя се развива непрекъснато, за да бъде в крак с променящите се изисквания на инвеститори, компании и други заинтересовани страни. Тя отчита, че напредъкът в наличието и управлението на големи масиви от данни, както и в статистическата наука са от значение за продължаването на подобряването на качеството на одитите на Делойт България.

Методологията за одит на Делойт България е базирана на риска, като се фокусира върху позициите във финансовите отчети, оповестяванията и основните твърдения за вярност, за които е налице разумна вероятност да бъдат неправилно докладвани в значителна степен.

## Процеси в подкрепа на професионалистите на Делойт България при извършването на висококачествени одити

Ресурсите, използвани от професионалистите на Делойт България при извършването на одити, включват собствените инструменти, насоки, материали и практически средства, използвани при провеждането на одити, които са достъпни за всички наши професионалисти в Техническата библиотека на Делойт, която представлява обширна онлайн библиотека. Делойт България редовно издава насоки за счетоводство и одит на своите професионалисти и съобщава за новости, които да бъдат взети предвид при оценката на риска и може да повлияят на качеството на одита.

## Консултации

Качеството и управление на риска са неразделна част от одиторския бизнес на Делойт България. Ето защо Делойт България разглежда консултацията като основен процес на сътрудничество – такъв, който помага да се определят най-подходящите отговори на сложни казуси. Делойт България идентифицира обстоятелства, при които е необходима консултация извън екипа по ангажимента, за да се демонстрира подходящо ниво на професионална преценка. Политиките за консултации на Делойт България изискват заключенията да бъдат документирани, разбрани и приложени. В основата на ефективността на процеса е инвестирането на Делойт в ресурси за консултации, включващи подходящи умения и експертиза. В допълнение към официалните

консултации, винаги когато съдружниците и екипите по ангажимента се нуждаят от допълнителна информация или гледни точки, те биват насърчавани да потърсят съдействие от Екипа за качество на одитите или други професионалисти в организацията със специализирани познания.

## Условия за успех на Делойт

Ангажиментът на Делойт към качеството на одита е отразен в Условията за успех на Делойт - пет основни оперативни принципа, които са от решаващо значение за извършването на висококачествени одити и ефективното управление на риска. Глобалните референтни стойности на условията за успех на Делойт осигуряват на компаниите база за измерване на напредъка и насърчаване на подобренията в тези ключови области и се наблюдават на годишна база.



# Външен и вътрешен мониторинг на качеството на одита

## **Мониторинг и измерване на качеството на одита**

Непрекъснатият фокус върху качеството на одита е от най-високо значение за бранда на Делойт. Без значение в коя точка на света, изключително важно е одитът, извършван от Делойт България, да бъде изпълняван последователно и с високо качество.

Целта на програмата на Делойт за мониторинг и измерване на качеството на одита (AQMM) е да предоставя релевантна, надеждна и навременна информация на ръководството, за да се даде възможност за коригиращи действия и непрекъснато подобряване на системата за контрол на качеството на Делойт. Това включва идентифициране на недостатъци и добри практики в системата за контрол на качеството и оценка на ефективността на коригиращите действия за подобряване качеството на одита.

# Мониторинг и измерване качеството на одита





## Вършен текущ преглед

Непрекъснатият мониторинг на качеството на одитите от страна на Делойт България води до по-бърз отговор на идентифицирани слабости и проблеми по текущо изпълнявани (“in-flight”) ангажименти, идентифициране, своевременни решения и корективни действия в реално време, постигнати чрез:

- Внедряване и наблюдение на поредица от основни диагностики, които дават възможност на съдружниците и екипите по ангажимента, както и на лидерите на Делойт България, отговарящи за качеството на одита, да извършват непрекъснат контрол на качеството на одита и да предприемат незабавни действия.
- Програма от конкретни, специфични за предмета на одита „здравни проверки“ (health checks) за подпомагане на лидера/-ите по качеството на одита на Делойт България при оценката на напредъка и идентифицирането на потенциални проблеми при текущо изпълняваните ангажименти.
- Резултатите от наблюдението в движение се оценяват като цяло, за да се определи дали е необходима допълнителна комуникация и подкрепа за екипите по ангажимент за одит по отношение на спазването на одитната методология или нейните актуализации.

## Преглед на ангажиментите

Прегледът на ангажиментите включва следните ключови елементи (вътрешен преглед на практиката):

- Избор на ангажименти, основан на оценка на риска и отчитане на всички основни индустрии, обслужвани от Делойт България.
- Задължителен панел за модерирание, с оглед постигане на съгласуваност в констатациите и оценките на ангажимента.
- Идентифициране на подходящи ресурси (от Делойт България и други географски райони, в които функционира Делойт) със съответния опит и експертиза в отраслите, включително създаване на централизирани екипи за преглед.

## Преглед на системата за контрол на качеството (SQC)

Прегледът на системата за контрол на качеството включва множество елементи, като документиране на ключови области на процесите и контролите на системата за контрол на качеството, извършване на процедури за тестване на оперативната ефективност на системата за контрол на качеството, включително изпълнение на детайлна програма за преглед на системата за контрол на качеството. Тестването на системата за контрол на качеството е неразделна част от дейностите по мониторинг на компанията.

Индикаторите за качество на одита (AQI), включително Условието за успех на Делойт (DCS), се използват заедно с други показатели, за да подпомогнат Делойт България при разработване и мониторинга на плановете за действие, касаещи качеството на одита и отчитане на напредъка по отношение на качеството на одита.

## Външни проверки

В допълнение към вътрешния мониторинг на Делойт България на качеството на одита, дружеството е обект и на външни проверки от Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори (КПНРО). Последната проверка на качеството на одита съгласно чл. 26 от Регламент 537/2014 (ЕС) относно специфичните изисквания към задължителния одит на предприятия от обществен интерес беше проведена в периода януари-февруари 2022 г. и се отнасяше за периода 1 януари – 30 септември 2021 г.

Резултатите от последната проверка, гарантираща качеството на професионалните услуги, извършвани от одиторското дружество Делойт Одит ООД, са приети от КПНРО с Решение No 67/05.04.2022 г., а оценката е "А": Професионалната дейност на одиторско дружество Делойт Одит ООД е в съответствие със съществените аспекти на изискванията на одиторските стандарти и със законовите изисквания, като не произтича необходимост от непосредствени подобрения на одиторската практика.

## Причинно-следствен анализ и отстраняване на идентифицираните слабости

Непрекъснатото усъвършенстване е от изключително значение за културата на постигане на качество на Делойт. Разбирането на причините за възникване на слабости в одита е от решаващо за разработването на ефективни действия за отстраняване на констатациите. Когато се установят недостатъци при изпълнението на одиторски ангажимент, независимо дали чрез вътрешен или външен мониторинг, се предприемат съответните действия за тяхното идентифициране и отстраняване. Отстраняването на слабостите е първостепенно за подобряване на качеството на одита и предотвратяването на бъдещи подобни констатации. Делойт България изготвя план за качество на одите и осигурява ефективно прилагане и наблюдение на ключовите приоритети за качеството на одита.

## **Декларация относно ефективността на функционирането на системата за вътрешен контрол на качеството <sup>4</sup>**

Делойт България потвърждава, че сме удовлетворени от това, че нашите вътрешните контроли и системи за качество са стабилни, функционират ефективно и позволяват лесно идентифициране на всички области на потенциално подобрение. Ние непрекъснато се стремим да усъвършенстваме всички аспекти на нашия бизнес и използваме констатациите от прегледа на практиката, други вътрешни прегледи и външни регулаторни проверки, за да подобрим нашата система за контрол на качеството.

---

<sup>4</sup> В сила от 15 декември 2022 г., ISQM 1 изисква оценка на системата за управление на качеството на компанията поне веднъж годишно относно това, дали системата предоставя на Делойт България разумна увереност, че целите на системата за управление на качеството са постигнати.

# Независимост, етика и други оповестявания

## Изисквания за независимост на Делойт България



Определя политики и процедури за независимост, основани на Етичния кодекс на професионалните счетоводители, издаден от Международната федерация на счетоводителите чрез Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители и, където е приложимо, стандартите за независимост на Комисията по ценните книжа и фондовите борси на САЩ и Съвета за надзор на счетоводството на публичните дружества.



Подпомага годишния преглед на системата за управление на качеството (SQM) и предоставя информация за областите, които трябва да бъдат взети под внимание.



Осигурява на компаниите постоянна експертиза чрез консултации – позволяващи непрекъснато подобряване на политиките, инструментариума и дейностите, подкрепящи практиката.



Използва информационни системи и база данни, за да предостави информация на своите служители относно спазването на изискванията за лична и професионална независимост, включително финансовите интереси и обхвата на одобрението на обхвата на услугите и одобрения за бизнес отношения.



Насърчава информираността относно съответствието с изискванията за независимост в цялата мрежа на Делойт чрез активно участие в групи на бизнес лидери, периодични комуникации и напомняния, както и разработване на насоки, обучения и инструкции.

## Политика за независимост на Делойт България

Делойт България има политики и процедури, насочени към осигуряване на съответствие с приложимите професионални стандарти, законодателство и регулации, свързани с независимостта. Тези политики и процедури са основани на политиката за независимост на Делойт, като са съответно допълнени, за да отразят други национални или регионални изисквания, които могат да бъдат по-строги от глобалните политики на Делойт. Ръководството на Делойт България затвърждава важността на спазването на изискванията за независимост и свързаните с това стандарти за контрол на качеството, като в тази връзка поставя акцент върху това спазване, като го включва в професионалните ценности и култура на Делойт България. Приети са редица стратегии и политики за информиране на съдружниците, другите специалисти и персонала за важността на спазването на независимостта, като се акцентира върху отговорността на всеки отделен служител да разбира и спазва изискванията за независимост. Директорът по независимостта отговаря за надзора по въпросите на независимостта във

фирмата-член, включително проектирането, внедряването, експлоатацията, мониторинга и поддръжката на системата за контрол на качеството, свързана с независимостта.

Като част от системата за контрол на качеството на компанията, Делойт България:

- Въвежда съответните мерки (политики, процедури и контроли) за рисковете, свързани качеството, които са идентифицирани като ключови области, свързани с независимостта;
- Извършва подходящи дейности по мониторинг на ключовите области, свързани с независимостта;
- Въвежда необходимото управление на независимостта.

Основните области, свързани с независимостта на компанията са следните:

- Взаимоотношения с клиенти, поемане на ангажименти и бизнес отношения, включително използване на инструментите за бизнес процеси за осигуряване на независимост като системата на Делойт за търсене и съответствие (DESC), приложението за наблюдение на заявки за услуги (SRM)

- Системата за наблюдение на изискванията за независимост относно лични и корпоративни финансови отношения (Global Independence Monitoring System),
- Трудови и други взаимоотношения
- Потвърждения за независимост
- Консултации за независимост
- Политики, комуникации и обучения, свързани с независимостта
- Нарушения на изискванията за независимост
- Дисциплинарни мерки при неспазване на приложимите изисквания за независимост

Вътрешен преглед на съответствието с изброените ключови области беше направен през годината и докладът беше издаден на 15 декември 2022 г.



#### DESC

Системата на Делойт за търсене и съответствие

Глобална база данни с възможност за търсене, съдържаща конкретна информация за предприятието, която е от значение за определяне на ограниченията за лична и професионална независимост.



#### SRM

Приложението за наблюдение на заявки за услуги

Приложение, интегрирано с DESC, което осигурява стандартен работен процес за подаване и преглед на заявки за предварително одобрение за предоставяне на услуги на клиенти.



#### GIMS

Системата за наблюдение на изискванията за независимост

Приложение, което съдържа данни за финансовите отношения със съответните показатели за спазване на независимостта.

## Изисквания за ротация на одит съдружници и професионалисти

Делойт България поддържа политики и процедури относно ротацията на отговорните одитори и персонала. Тези политики и процедури са различни за предприятия от обществен интерес съгласно легалната дефиниция, съдържаща се в параграф 1, т.22 от Закона за счетоводството (наричани по-нататък „ЕС ПОИ“) и за други предприятия, които са определени като такива от обществен интерес от Делойт България (наричани по-нататък „други ПОИ“). Лицата, определени за отговорни одитори за извършването на задължителен финансов одит на ЕС ПОИ, не трябва да изпълняват одиторски ангажименти за одитираните ЕС ПОИ за повече от 7 /седем/ последователни години. Те не могат да бъдат отговорен одитор на ангажименти за задължителен одит на одитираното ЕС ПОИ, за чийто ангажимент са били отговорен одитор, в продължение на 4 /четири/ години от датата на оттеглянето им от съответния ангажимент. В случаите на други ПОИ лицата, определени за отговорни одитори за извършването на задължителен финансов одит не трябва да изпълняват одиторски ангажименти за одитираните други ПОИ повече от 7 /седем/ последователни години. Те не могат да бъдат отговорен одитор на ангажименти за задължителен одит на одитираните други ПОИ, за чийто ангажимент са били отговорен одитор, в продължение на 2 /две/ години от датата на оттеглянето им от съответния ангажимент. По време на 4 /четири/ годишния или минимум 2 /две/ годишния период, отговорните одитори не могат да участват в изпълнението на задължителен одит на одитираните дружества, да извършват преглед на контрол на качеството на ангажимента, да консултират екипа по ангажимента или одитираното предприятие по технически и специфични за съответната индустрия въпроси, в сделки или събития, или по друг начин да повлияват крайния резултат от задължителния одит. Въпреки че отговорните одитори носят основната отговорност да гарантират, че отговарят на изискванията за ротация, Делойт България прилага процес на мониторинг, който включва наред с други анализи, анализи на клиентски портфейли и лица, натоварени с различни роли при изпълнението на задължителните одити и вземайки предвид подходяща компетентност, качества, натовареност и наличие на одитори, за да могат тези лица да изпълняват адекватно своите отговорности като отговорни одитори по одиторските ангажименти.

## Етични принципи

От всички професионалисти в Делойт се очаква да действат почтено в съответствие с най-високи етични стандарти, описани в [Кодекса за поведение на Делойт](#). Той определя ангажиментите, които всички специалисти на Делойт България поемат по отношение на етичните стандарти, и разяснява отговорностите на всеки отделен човек към неговите клиенти, колеги и към обществото.

В допълнение към Кодекса за поведение, други основни елементи на етичната програма на Делойт включват програма за обучение и комуникации и утвърдени канали за докладване, подкрепени от определени протоколи за управление на инциденти. За непрекъснато усъвършенстване се провеждат редовни оценки на програмата и ревюта и се събира обратна връзка от нашите специалисти чрез годишно етично проучване.

Спазването на етичните стандарти в Делойт България се ръководи от отговорник по етика (Ethics Officer), който е опитен ръководител с пряк достъп до главния изпълнителен директор на компанията и който следи за риска и спазването на Кодекса за поведение.

Делойт България поддържа политики и процедури, които са предназначени да осигурят разумна увереност, че неговите професионалисти спазват съответните етични изисквания.

Етичните изисквания за одиторските и други услуги по изразяване на сигурност, предоставяни от Делойт България, са в съответствие със ЗНФО. Делойт България също отговаря на изискванията и насоките, установени в Международния етичен кодекс за професионалните счетоводители („Кодекса“), издаден от Международния съвет за стандартизация на етиката за счетоводители, орган за определяне на стандарти на Международната федерация на счетоводителите (IFAC). Когато разпоредбите на ЗНФО са по-ограничителни от политиките и процедурите на Кодекса, Делойт България следва приложимите национални изисквания.

Делойт България утвърждава своя ангажимент към спазване на етичните принципи и почтеността чрез инструменти за комуникация, програми за обучение, процеси за спазване на правилата и системи за измерване спазването на принципите от всички служители. Обучението включва целенасочено съдържание за процесите по встъпване в длъжност, повишаване на мениджъри, независими изпълнители и опреснителни обучителни програми, които се провеждат на всеки две години. Актуални теми на

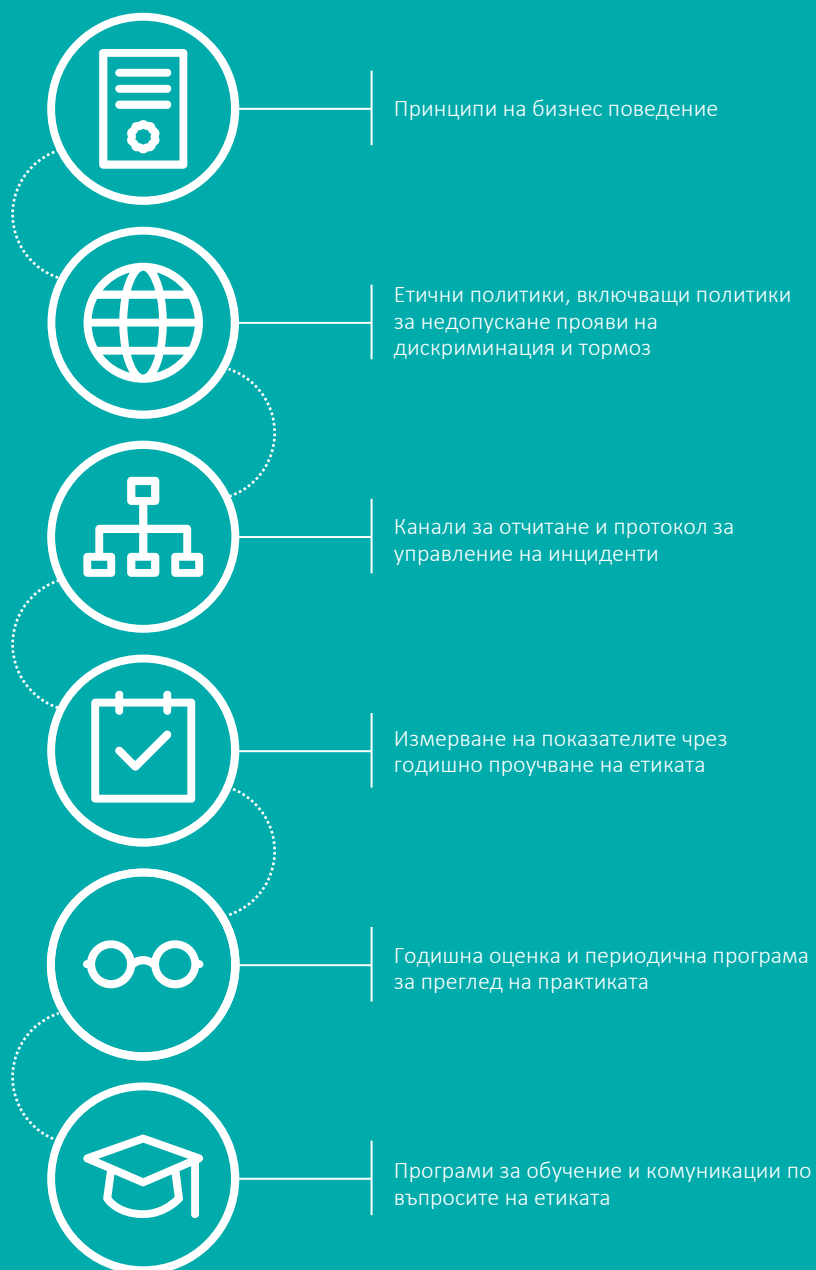
обучението включват фокус върху важноста на признаването на собствените грешки, личните взаимоотношения на работното място и демонстрирането на уважение, почтеност и професионализъм в социалните медии. Провежданите курсове изискват потвърждение, че професионалистите са наясно, че отговорите не трябва да се споделят с други лица, като това е нарушение на Кодекса за поведение.

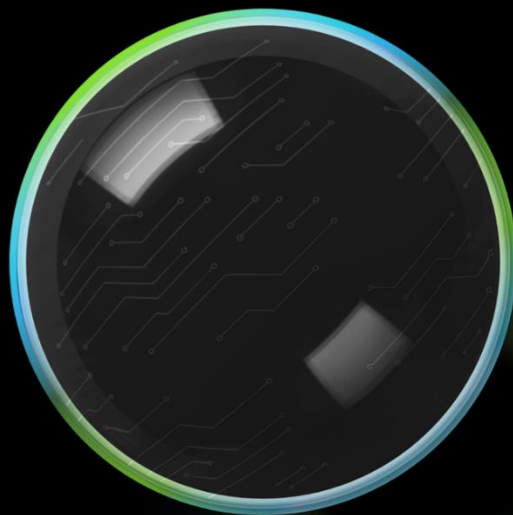
В допълнение, Делойт България изисква от всички съдружници, служители и помощен персонал да потвърждават ежегодно, че са прочели и разбрали кодекса на поведение и разбират, че е тяхна отговорност да го спазват.

# Етика на Делойт

Делойт България се ангажира да извършва своята дейност, водейки се от принципите на честност, положителни отличителни качества и високи стандарти на професионално поведение.

Кодекса за бизнес поведение на Делойт очертават етичните ангажименти и очакванията на Делойт, изграждайки силна етична основа. Етичната програма на мрежата Делойт се състои от следните елементи:





## Формиране на бъдещето на одиторската професия

Предоставянето на подходяща и достоверна финансова информация и нарастването за изискванията за предоставяне на нефинансова информация е от решаващо значение, както за капиталовите пазари, така и за обществото като цяло. Политици, регулаторни органи, инвеститорите, ръководители на компании, председатели на одитни комитети и одиторите имат съществена роля за това, ползвателите на корпоративна информация да са информирани за несигурностите и рисковете в бизнес модела на съответните компании и да бъдат подпомагани в процеса на вземане на решения.

Несигурността и сложността на средата ще останат централна тема през следващите години, което се обуславя от нарастващите глобални предизвикателства и бързото развитие на технологиите.

Делойт се ангажира да създаде визия за бъдещето на професията, която да отговаря на променящите се нужди на обществото. Ние в Делойт активно сътрудничим с редица заинтересовани страни, въвеждайки иновации, които да подпомогнат извършването на одити, корпоративно управление и процеса на отчитане, за да продължат да изпълняват предназначението си да внасят увереност и доверие.

# Приложения



# Приложение А | Одиторски дружества от мрежата Делойт, функциониращи в ЕС и ЕИП

**Оповестяване съгласно чл. 13, параграф 2, буква (b)(ii)-(iv) от Регламента на ЕС относно специфичните правила за задължителен одит на предприятия от обществен интерес**

**ЕС/ЕИП страна-членка** (чл. 13, параграф 2, буква (b)(iii) от Регламент (ЕС) 537/2014): държавите, в които всяко одиторско дружество от мрежата е квалифицирано като регистриран одитор или в която се намира неговото седалище и основно място на осъществяване на дейността му.

**Име на одиторското дружество, извършващо задължителен одит във всяка страна-членка на ЕС** (чл. 13, параграф 2, буква (b)(ii) от Регламент 537/2014): наименование на одиторското дружество, член на мрежата).

ЕС/ЕИП страна-членка	Име на одиторското дружество, извършващо задължителен одит във всяка страна-членка на ЕС
Австрия	Deloitte Audit Wirtschaftsprüfungs GmbH
	Deloitte Niederösterreich Wirtschaftsprüfungs GmbH
	Deloitte Oberösterreich Wirtschaftsprüfungs GmbH
	Deloitte Salzburg Wirtschaftsprüfungs GmbH
	Deloitte Tirol Wirtschaftsprüfungs GmbH
	Deloitte Wirtschaftsprüfung Styria GmbH
Белгия	Deloitte Bedrijfsrevisoren/Réviseurs d'Entreprises BV/SRL
България	Делойт Одит ООД
Хърватска	Deloitte d.o.o. za usluge revizije
Кипър	Deloitte Limited
Чешка Република	Deloitte Audit s.r.o.
Дания	Deloitte Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
Естония	AS Deloitte Audit Eesti
Финландия	Deloitte Oy
Франция	Deloitte & Associés
	Deloitte Marque & Gendrot
	Deloitte Audit Holding
	BEAS
	Cisane
	Constantin Associés
	D. Associations
	DB Consultant
	ECA Audit

ЕС/ЕИП страна-членка	Име на одиторското дружество, извършващо задължителен одит във всяка страна-членка на ЕС
	Opus 3.14 Audit et Conseil
	Pierre-Henri Scacchi et Associés
	Revi Conseil
Германия	Deloitte GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft
	Deutsche Baurevision GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft
	SüdTreu Süddeutsche Treuhand GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft
Гърция	Deloitte Certified Public Accountants S.A.
Унгария	Deloitte Könyvvizsgáló és Tanácsadó Kft.
Исландия	Deloitte ehf.
Ирландия	Deloitte Ireland LLP
Италия	Deloitte & Touche S.p.A.
Латвия	Deloitte Audits Latvia SIA
Лихтенщайн	Deloitte (Liechtenstein) AG
Литва	Deloitte Lietuva UAB
Люксембург	Deloitte Audit
Малта	Deloitte Audit Limited
Нидерландия	Deloitte Accountants B.V.
Норвегия	Deloitte AS
Полша	Deloitte Audyt spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa
	Deloitte Audyt spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
Португалия	Deloitte & Associados, SROC S.A.
Румъния	Deloitte Audit SRL
Словакия	Deloitte Audit s.r.o.
Словения	Deloitte Revizija d.o.o.
Испания	Deloitte, S.L.
Швеция	Deloitte AB

#### Оповестяване съгласно чл. 13, пар. 2, буква (b)(iv) на Регламент 537/2014

Общият оборот на одиторските дружества от мрежата от услуги за задължителен финансов одит на индивидуални и консолидирани годишни финансови отчети е 2,1 милиарда евро<sup>5</sup>

<sup>5</sup> Сумата представлява приблизителна оценка, определена въз основа на най-старателни усилия за събиране на тези данни. Някои одиторски дружества на Делойт, регистрирани за извършване на задължителен одит в съответните държави-членки, предоставят задължителни одитни услуги, както и други одитни услуги, услуги по изразяване на сигурност и неодитни услуги. Делойт се постарала да събере конкретни обороти от задължителен одит за всяка одиторска фирма на Делойт от ЕС/ЕИП, като в определени случаи беше включен оборотът от други услуги. Сумите на оборота, включени тук, са към 31 май 2022 г., с изключение на ограничен брой случаи, когато одиторска фирма на Делойт има различна крайна дата на финансовата година или не е финализираща отчетността си за този период. В тези случаи сумите на оборота са за съответната финансова година или предходна финансова година. Когато в държавата-членка се използва валута, различна от евро, сумата в евро е преведена по усреднен обменен курс, действащ за периода от 1 юни 2021 г. до 31 май 2022 г.

# Приложение Б | Финансова информация

**Оповестяване съгласно чл. 13, параграф 2, буква (к) (i)-(iv) на Регламент (ЕС) 537/2014 и чл.62 от Закона за независим финансов одит**

Общ оборот на „Делойт Одит“ ООД за 2022 г. в хил. лева:

Приходи:	хил. лв.
Приходи от услуги за задължителен финансов одит на годишни финансови отчети (индивидуални и консолидирани) на предприятия от обществен интерес (ПОИ) и предприятия, част от група, чието предприятие майка е предприятие от обществен интерес:	2,420
Приходи от услуги за задължителен финансов одит на годишни финансови отчети (индивидуални и консолидирани) на други одитирани предприятия (които не са ПОИ и не са предприятия, част от група, чието предприятие майка е ПОИ):	6,185
Приходи от разрешени услуги, различни от одита, предоставени на одитираните ПОИ и предприятия, част от група, чието предприятие майка е ПОИ:	827
Приходи от разрешени услуги, различни от одита, предоставени на одитирани предприятия, които не са ПОИ и не са предприятия, част от група, чието предприятие майка е ПОИ:	1,436
Приходи от услуги, различни от одита, предоставени на други клиенти:	3,546
<b>Общо приходи:</b>	<b>14,414</b>
Приходи от услуги, предоставени от всички членове на мрежата Делойт, осъществявали дейност на територията на Република България предоставени на предприятия от обществен интерес и предприятия част от група, чието предприятие майка е предприятие от обществен интерес, одитирани от Делойт	234
Приходи от услуги, предоставени от всички членове на мрежата Делойт, осъществявали дейност на територията на Република България, предоставени на други предприятия, одитирани от Делойт Одит	567

# Приложение В | Предприятия от общественен интерес

## Оповестяване съгласно чл. 13, параграф 3, буква (f) на Регламент (ЕС) 537/2014

Списък на предприятията от обществен интерес, на които „Делойт Одит“ ООД е изпълнил ангажименти за задължителен финансов одит през финансовата година, завършваща на 31 декември 2022 г.:

Име
Борика АД
Българска банка за развитие АД
Централна кооперативна банка АД
Застрахователно дружество „ЦКБ Живот“ ЕАД
Пенсионноосигурително акционерно дружество „ЦКБ Сила“ АД
Доброволен пенсионен фонд „ЦКБ – Сила“ (пенсионноосигурителен фонд, управляван от „ЦКБ Сила“ АД)
Професионален пенсионен фонд „ЦКБ - СИЛА“ (пенсионноосигурителен фонд, управляван от „ЦКБ Сила“ АД)
Универсален пенсионен фонд „ЦКБ – Сила“ (пенсионноосигурителен фонд, управляван от „ЦКБ Сила“ АД)
Фонд за разсрочени плащания „ЦКБ – Сила“ (пенсионноосигурителен фонд, управляван от „ЦКБ Сила“ АД)
Фонд за изплащане на пожизнени пенсии „ЦКБ – Сила“ (пенсионноосигурителен фонд, управляван от „ЦКБ Сила“ АД)
Корадо България АД
Райфайзенбанк (България) ЕАД
УниКредит Булбанк АД
УниКредит Кънсюмър Файненсинг ЕАД

# Deloitte.

Делойт се отнася към едно или повече дружества - членове на Делойт Туш Томацу Лимитид („ДТТЛ“), както и към глобалната мрежа от дружества – членове и свързаните с тях дружества (заедно наричани „организацията на Делойт“). ДТТЛ (наричано също „Делойт Глобъл“) и всяко дружество– член и неговите свързани дружества са юридически самостоятелни и независими лица, които не могат да поемат задължения или да се обвързват взаимно по отношение на трети страни. ДТТЛ и всяко дружество член на ДТТЛ и свързаните с него дружества са отговорни единствено и само за своите собствени действия и бездействия, но не и за тези на останалите. ДТТЛ не предоставя услуги на клиенти. Моля, посетете [www.deloitte.com/about](http://www.deloitte.com/about), за да научите повече.

Делойт предоставя водещи в индустрията одиторски и други услуги по изразяване на сигурност, данъчни и правни услуги, консултантски услуги, услуги, свързани с финансово консултиране, както и услуги по управление на риска на почти 90% от Fortune Global 500® компаниите и хиляди частни компании. Нашите професионалисти предоставят измерими и трайни резултати, които помагат за укрепване на общественото доверие в капиталовите пазари, позволяват на клиентите да се трансформират и процъфтяват и водят пътя към по-силна икономика, по-справедливо общество и устойчив свят. Надграждайки своята 175-годишна история, Делойт оперира в повече от 150 държави и територии. Научете как приблизително 415,000 служители на Делойт по света оставят значим отпечатък на [www.deloitte.com](http://www.deloitte.com).

Настоящата комуникация съдържа единствено обща информация и не следва да се разбира, че чрез нея Делойт Туш Томацу Лимитид („ДТТЛ“) или някое от дружества – членове на глобалната мрежа или свързани с тях дружества (заедно наричани „Организацията на Делойт“), предоставят професионални консултации или услуги. Преди да вземете каквото и да е било решение или да предприемете действия, които биха имали отражение върху вашите финанси или бизнес, следва да се консултирате с квалифициран професионален консултант.

Не се дават декларации, гаранции или ангажменти (изрични или подразбиращи се) по отношение на точността или пълнотата на информацията в това съобщение и никой от ДТТЛ, неговите дружества-членове, свързани лица, служители или агенти не носи отговорност за загуба или вреда, която възниква пряко или косвено във връзка с което и да е лице, разчитащо на това съобщение. ДТТЛ и всяко от неговите дружества-членове и свързаните с тях дружества са отделни и независими дружества.